

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8CoP/55/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5415203431
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Táňa Rapčanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5415203431.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Táne Rapčanovej a členov senátu JUDr. Františka Potockého a Mgr. Zuzany Hartelovej, vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: X. D., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpený Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín ako opatrovníkom, dieťa rodičov - matky: U. D., rod. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom A. J., prechodne bytom A. J., ul. M. H. č. XXXX/XX a otca: T. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom A. J., ul. P. č. XXXX/XX, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, o odvolaní otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8P/51/2015-36 zo dňa 23. februára 2016, takto

rozhodol:

rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Dolný Kubín rozsudkom č. k. 8P/51/2015-36 zo dňa 23.02.2016 rozhodol, že maloletý X. D., nar. XX.XX.XXXX sa zveruje do osobnej starostlivosti jeho matky U. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok (výrok I.). Otec T. U., nar. XX.XX.XXXX je povinný prispievať na výživu mal. X. D., nar. XX.XX.XXXX sumou 40 eur mesačne vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého dieťaťa, počnúc 01.10.2015 (výrok II.). Zameškané výživné za obdobie od 01.10.2015 do vyhlásenia rozsudku v sume 200 eur je otec povinný zaplatiť k rukám matky v desiatich po sebe nasledujúcich mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná mesiac nasledujúci po právoplatnosti tohto rozsudku a omeškanie čo i len s jednou splatnou mesačnou splátkou má za následok zročnosť celého plnenia (výrok III.). V prevyšujúcej časti súd návrh matky zamietol (výrok IV.). Zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania (výrok V.).

Konštatoval, že dňa 04.09.2015 začal konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému, nakoľko bolo zistené, že rodičia maloletého nežijú v spoločnej domácnosti. Zo správy kolízneho opatrovníka bolo zistené, že matka žije s maloletými deťmi X. a T. Q., ktorých otcom je otec dieťaťa v spoločnej domácnosti u jej rodičov, o deti sa riadne stará, tieto majú všetky potrebné veci pre nerušený vývoj, domácnosť je udržiavaná v čistote a poriadku. Boli vykonané tiež dve neohlásené návštevy v rodine matky, a to dňa 14.12.2015 a 17.02.2016, kedy bolo o deti zo strany matky riadne postarané. Nepreukázali sa teda ako pravdivé ani tvrdenia otca, že by matka zanedbávala starostlivosť o maloletých. Súd preto vychádzajúc z ust. § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“) rozhodol o zverení maloletého X. do osobnej starostlivosti matky. Pri určovaní výživného pre maloletého zohľadnil skutočnosť, že príjem otca je cca 250 eur mesačne, má určenú vyživovaciu povinnosť na maloletého T. Q. v sume 40 eur mesačne, a to na základe rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. 2P/54/2015 zo dňa 16.07.2015. Príjem otca a matky je približne rovnaký, obaja majú porovnateľné výdavky (matka je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 203,20 eur a prídavku na

dieťa vo výške 47,04 eur, prispieva zo svojho príjmu rodičom na domácnosť v sume 150 eur mesačne, otec nie je poberateľom žiadnych štátnych sociálnych dávok, hmotnej núdze, náhradného výživného ani peňažných príspevkov na kompenzáciu ZŤP, podľa jeho vyjadrenia dosahuje príjem z brigád v sume okolo 250 eur, platí si náklady spojené s bývaním podľa jeho vyjadrenia v sume 150 eur mesačne), pričom matka vykonáva osobnú starostlivosť o maloleté deti nepretržite, otec o deti javí minimálny záujem. Obe deti sú zdravé, nevyžadujú žiadnu osobitnú starostlivosť. Výšku výživného súd určil na sumu 40 eur mesačne, a to vzhľadom na možnosti a schopnosti otca, ako aj vzhľadom na odôvodnené potreby dieťaťa, ktoré je vo veku 2 rokov. Nakoľko matka žiadala určiť otcovi vyživovaciu povinnosť v sume 50 eur mesačne od 01.09.2015, súd v prevyšujúcej časti jej návrh zamietol. Pri rozhodnutí o výživnom vychádza z ust. § 62, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1 prvá veta, § 80 Zákona o rodine. Matka dieťaťa potvrdila úhradu výživného zo strany otca za mesiace august a september 2015. Tiež plnenie nad rámec výživného kúpou kočíka pre maloletého X. a odrážadla pre maloletého T. Q.. Keďže otec si vyživovaciu povinnosť od októbra 2015 neplní vôbec, vznikol mu za obdobie od 01.10.2015 do vyhlásenia rozsudku dlh na výživnom v sume 200 eur a túto sumu je otec povinný zaplatiť k rukám matky v 10 po sebe nasledujúcich mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným s tým, že prvá splátka je splatná mesiac nasledujúci po právoplatnosti rozsudku a omeškanie čo i len s jednou splatnou mesačnou splátkou má za následok zročnosť celého plnenia. O trovách konania súd rozhodol v súlade § 146 ods. 1 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“), podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na ich náhradu, pretože toto konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

2. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie otec dieťaťa, a to proti výroku I. a II. z dôvodu, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedol, že matka sa riadne nestará o maloleté dieťa, pričom jeho výchovu a starostlivosť ponecháva výhradne na pleciach svojich rodičov, v tejto veci ju plne nahrádzujú. Okrem toho prevažnú časť svojho času trávi mimo územia Slovenskej republiky, keďže pracuje v Českej republike a je tam dlhodobo odcestovaná. Uvedené nie je vhodné pre výchovu, rozvoj a ničím nerušený vývoj dieťaťa. V takejto situácii je potrebné, aby dieťa, a to ešte vo veku 3 rokov, bolo v neustálom kontakte aspoň s jedným rodičom, ktorý by ho viedol životom, čím by bola zabezpečená jeho riadna výchova, správny duševný a fyzický vývoj, pričom v prípade potvrdenia tohto rozsudku a nadobudnutia jeho právoplatnosti, t. j. v prípade zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti matky nebude daný atribút splnený. Pri nastaní tohto stavu on bude môcť byť s maloletým iba veľmi zriedkavo (prinajlepšom párkrát mesačne) a matka pri jej dlhodobom pracovnom odcestovaní v Českej republike sa taktiež nebude môcť nielenže stykať s dieťaťom, ale predovšetkým sa nebude môcť starať o dieťa a osobne sa podieľať na jeho výchove. Podľa otca dieťaťa nie je preto vhodné, aby bol zverený do osobnej starostlivosti matky, keďže aj tak sa v skutočnosti budú o neho starať iba rodičia. Mal za to, že by v tomto prípade bolo omnoho lepšie, predovšetkým vzhľadom na potreby, záujmy dieťaťa, aby bolo zverené do striedavej starostlivosti oboch rodičov, t. j. jeho aj matky. Navrhol preto rozsudok okresného súdu zrušiť a vrátiť súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, resp. zmeniť tak, že dieťa zverí do striedavej starostlivosti oboch rodičov.

3. Opatrovník dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že nemá nové dôkazy a návrhy na zmenu rozhodnutia súdu týkajúceho sa zverenia dieťaťa do starostlivosti matky a určenia výživného zo strany otca.

4. Matka dieťaťa v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedla, že otec dieťaťa síce stále trvá na striedavej starostlivosti, ale podľa nej by to pre deti nemalo dobrý vplyv, nakoľko s deťmi sa stretáva len zriedka, a to keď ich náhodou len vidí pred domom. O maloletého X. nejaví žiadny záujem. Poukázala na to, že jej berie syna T. Q. bez jej vedomia, a to tak, že si ho naloží do auta a nikomu nič nepovie. Podľa nej je odvolanie otca dieťaťa účelové, a to z toho dôvodu, že nechce na deti prispievať, a preto robí prietahy v súdnom konaní. Žiadala preto odvolanie otca zamietnuť.

5. Otec dieťaťa a opatrovník dieťaťa na vyjadrenie matky písomne nereagovali.

6. Vzhľadom na to, že odvolací súd vo veci rozhodoval za účinnosti nových procesných kódexov, zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „C. m. p.“) a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“), účinných od 01.07.2016, bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú právnu úpravu (§ 395 ods. 1 C. m. p., § 470 ods. 1, 3 C. s. p.) s tým, že účinky procesných úkonov uskutočnených do 30.06.2016 ostali zachované (§ 395 ods. 2 C. m. p., § 470 ods. 2 C. s. p.). Zároveň súd vo svojom rozhodnutí prispôbil terminológiu novej právnej úprave.

7. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 C. s. p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas, účastníkom konania (§ 362 C. s. p., § 7 C. m. p.), proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 355 ods. 2 C. s. p., § 470 ods. 2 C. s. p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario C. s. p.) preskúmal rozsudok okresného súdu podľa § 65, § 66 C. m. p. a napadnutý rozsudok podľa § 387 ods. 1 C. s. p. ako vecne správny potvrdil.

8. V prvom rade odvolací súd poukazuje na to, že pokiaľ otec dieťaťa odvolaním napadol výroky I. a II. t.j. o výchove a výžive dieťaťa, napadol aj súvisiace výroky III., IV. a V. t.j. o zameškanom výživnom, o prevyšujúcej časti navrhnutého výživného a trovách konaniach. Z toho dôvodu predmetom preskúmania bol rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu.

9. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza i zo správneho právneho posúdenia veci. Nakoľko aj odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 ods. 2 C. s. p. (ust. § 157 ods. 2 O. s. p. účinného v čase rozhodovania súdu prvej inštancie), odvolací súd podľa § 387 ods. 2 C. s. p. konštatuje správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

10. Odvolanie otca dieťaťa poukazujúceho na to, že súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci nepovažoval za dôvodné.

11. Tvrdenie, že matka sa riadne nestará o maloleté dieťa, pričom jeho výchovu a starostlivosť ponecháva výhradne na svojich rodičov považoval za nepravdivé. Uvedené v konaní pred okresným súdom nebolo preukázané. Rovnako tak ani v odvolacom konaní. Prihliadol na vyjadrenie opatrovníka dieťaťa, ktorý uviedol, že nemá nové dôkazy a návrhy na zmenu rozhodnutia súdu týkajúceho sa zverenia dieťaťa do starostlivosti matky. Okrem toho zo správy opatrovníka dieťaťa zo dňa 22.08.2016 vyžadanej okresným súdom na pokyn odvolacieho súdu vyplýva, že matka detí býva spolu so svojimi dvoma maloletými deťmi (i s maloletým T. Q. U., nar. XX.XX.XXXX), so svojimi rodičmi a dvoma slobodnými súrodencami v A. J., na ul. L. C. č. XXXX/XX. Rodina býva v dvojizbovom byte, ktorý je udržiavaný v čistote a poriadku. Matka s deťmi má k dispozícii jednu izbu, ostatné priestory zdieľajú všetci členovia domácnosti spoločne. Pokiaľ otec dieťaťa poukazoval aj na to, že matka dieťaťa prevažnú časť svojho času trávi mimo územia SR, keďže pracuje v ČR a je tam dlhodobo odcestovaná, opatrovník dieťaťa vo svojej správe uviedol, že do konca júla 2016 pracovala v Českej republike - Střibře, pričom starostlivosť o obe maloleté deti jej pomáhali zabezpečovať jej rodičia, ktorí bývajú s nimi v spoločnej domácnosti. Od konca júla r. 2016 sa zdržiava doma s deťmi, nakoľko v mesiaci december 2016 očakáva narodenie ďalšieho dieťaťa. Odvolací súd tiež poukazuje aj na to, že v odvolaní si otec dieťaťa protirečí keď na jednej strane tvrdí, že matka sa o dieťa nestará, avšak na strane druhej navrhuje dieťa zveriť do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, t.j. jeho aj matky.

12. K návrhu otca dieťaťa na zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti odvolací súd uvádza, že inštitút tzv. striedavej osobnej starostlivosti bol zavedený do rodinného práva novelou zákona o rodine č. 217/2010 Z. z. Ide o spôsob osobnej starostlivosti o dieťa, ktorý zohľadňuje právo obidvoch rodičov na výchovu dieťaťa po ich rozchode, zabezpečuje dieťaťu primeraný kontakt s obidvoma rodičmi. Podstata striedavej osobnej starostlivosti spočíva v tom, že dieťa sa zverí do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne určené časové obdobie opakovane.

Predpokladmi na rozhodnutie o striedavej osobnej starostlivosti, ktoré musia byť kumulatívne (súčasne) splnené, sú: jednoznačný záujem dieťaťa na zverení do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov, lepšia možnosť zaistenia potrieb dieťaťa pri tomto spôsobe osobnej starostlivosti ako pri výlučnej osobnej starostlivosti jedného z rodičov, spôsobilosti rodičov vychovávať dieťa, záujem obidvoch rodičov o osobnú starostlivosť o dieťa a súhlas aspoň jedného z rodičov so zverením dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti. Súd musí pri všetkých prípadoch rozhodovania o výkone rodičovských práv a povinností, teda nielen pri rozhodovaní o zverení do striedavej osobnej starostlivosti, rešpektovať právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy musí prihliadať na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia, ako aj na schopnosť rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom.

Rodičia sa musia vedieť dohodnúť o veciach súvisiacich so školskou dochádzkou a aj mimoškolskými aktivitami a záujmami dieťaťa. Dieťaťu by sa striedaním osobnej starostlivosti nemal meniť okruh jeho kamarátov a blízkych osôb, aby nebolo v takýchto situáciách ďalej traumatizované. V záujme dieťaťa je predovšetkým to, aby vyrastalo v atmosfére šťastia, lásky, porozumenia, stability, tolerance a harmónie, aby jeho výchova smerovala k pozitívnemu rozvoju jeho osobnosti, nadaniu, rozumových a fyzických schopností, mravnému, duchovnému a sociálnemu rozvoju a aby boli rešpektované jeho práva uvedené v Dohovore o právach dieťaťa (vyhlásený pod č. 104/1991 Zb.).

13. Odvolací súd na návrh otca dieťaťa neprihliadol vzhľadom na útlý vek dieťaťa (3 roky). Hlavne však na to, že podľa vyjadrenia opatrovníka dieťaťa z 22.08.2016 odvolávajúceho sa na výpoveď matky tento sa so svojimi deťmi kontaktuje minimálne. Na ich výchovu neprispieva ničím. Aj preto odvolací návrh otca dieťaťa považoval za účelový so snahou vyhnúť sa vyživovacej povinnosti.

14. Vzhľadom na uvedené skutočnosti sa odvolací súd stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie o zverení dieťaťa matke. Výška výživného určeného na maloletého vychádza zo súdom zistených pomerov účastníkov konania a zodpovedá tak zákonným hľadiskám uvedeným v ust. § 62 ods. 1 až 5 a § 75 ods. 1 Zákona o rodine (odôvodnené potreby dieťaťa, schopnosti a možnosti rodičov a ich majetkové pomery). Za správne považoval aj určenie počiatku výživného (§ 77 ods. 1 Zákona o rodine). Vzhľadom na neplnenie si vyživovacej povinnosti zo strany otca dieťaťa počas rozhodného obdobia bolo opodstatnené rozhodnúť aj o zameškanom výživnom a podmienkach ich splatenia. Rozhodnutie súdu je správne aj vo výroku o trovách konania.

15. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 52, § 58 C. m. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

16. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 (za) : 0 (proti).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 C. s. p.).

Dovolanie nie je prípustné proti rozsudku, ktorým sa vyslovilo, že sa manželstvo rozvádza, že je neplatné alebo že nie je a proti uzneseniu v konaní o návrat maloletého do cudziny vo veciach neoprávneného premiestnenia alebo zadržania (§ 76 C. m. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).